

ODPORÚČANIE Č. (2001) 8

Výboru ministrov členským štátom

o samoregulácii týkajúcej sa cyber obsahov

(samoregulácia a ochrana užívateľov pred ilegálnymi a škodlivými obsahmi v nových komunikačných a informačných službách)

(prijaté Výborom ministrov 5. septembra 2001 na 762. zasadnutí)

Výbor ministrov v súlade s čl. 15 b Štatútu Rady Európy

Berúc do úvahy, že cieľom Rady Európy je dosiahnuť väčšiu jednotu členských štátov pri zabezpečovaní a realizácii ideálov a princípov, ktoré sú ich spoločným dedičstvom;

S ohľadom na Deklaráciu o európskej politike pre nové informačné technológie, prijatej pri príležitosti 50.výročia Rady Európy;

Pripomínajúc záväzok členských štátov dodržiavať základné právo na slobodu vyjadrovania a informácií, ako to garantuje článok 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zverujúc dohľad nad jeho uplatňovaním Európskemu súdu pre ľudské práva;

Zdôrazňujúc, že sloboda vyjadrovania a informácií je nevyhnutná pre spoločenský, hospodársky, kultúrny a politický rozvoj každej ľudskej bytosti a vytvára podmienku pre harmonické napredovanie spoločenských a kultúrnych spoločenstiev, národov a medzinárodnej komunity, ako je vyjadrené v Deklarácii o slobode vyjadrovania a informácií z roku 1982;

Podčiarkujúc, že pokračujúci rozvoj nových komunikačných a informačných služieb by mal slúžiť k podpore práv každého človeka - bez ohľadu na hranice - vyjadrovať sa, vyhľadávať, dostávať a šíriť informácie a myšlienky v prospech každého jednotlivca a v prospech demokratickej kultúry akejkoľvek spoločnosti;

Pripomínajúc Odporúčanie R (89) 7 týkajúce sa princípov distribúcie videozáznamov s násilným, brutálnym alebo pornografickým obsahom, ďalej Odporúčanie R (92) 19 k videohrám s rasistickými obsahmi, Odporúčanie R (97) 19 o zobrazovaní násilia v elektronických médiách, Odporúčanie R (97) 20 o "nenávisťnej reči" a článok 4, § a Medzinárodného dohovoru OSN z roku 1965 o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie;

Uvedomujúc si, že existujú rozdiely v trestnom práve jednotlivých krajín, týkajúce sa ilegálnych obsahov, rovnako ako v ponímaní obsahov ako potencionálne škodlivých, (ďalej ako škodlivý obsah), zvlášť pre maloletých a ich fyzický, psychický a morálny vývin;

S vedomím, že orgány samoregulácie by mohli byť v súlade s národnými podmienkami a

tradiíciami zapojené do monitorovania dodržiavania určitých noriem, prípadne v rámci koregulačného rámca tak, ako je to zvykom v danej krajine;

Vedomý si samoregulačných iniciatív, ktoré vyvíja priemysel nových komunikačných a informačných služieb, niekedy v spolupráci so štátnymi orgánmi, s cieľom odstránenia ilegálnych obsahov a k ochrane používateľov pred škodlivými obsahmi, a uvedomujúc si existenciu technických noriem a zariadení, umožňujúcich užívateľom voľbu a filtráciu obsahov;

V snahe podporiť a posilňovať ideu samoregulácie a ochranu používateľov pred ilegálnym alebo škodlivým obsahom

o d p o r ú č a   vládam členských štátov:

1. zaviesť do ich národnej legislatívy a/alebo praxe princípy, ktoré sú prílohou tohto odporúčania;
2. šíriť toto odporúčanie a princípy obsiahnuté v prílohe a kde je to vhodné, zabezpečiť jeho preklad;
3. upozorniť naň zvlášť médiá, priemysel nových komunikačných a informačných služieb, používateľov a ich organizácie, rovnako ako regulačné orgány pre médiá a nové komunikačné a informačné služby a príslušné verejné inštitúcie.

Príloha k Odporúčaniu č.(2001)8

Princípy a mechanizmy týkajúce sa samoregulácie a ochrany užívateľov pred ilegálnym a škodlivým obsahom v nových komunikačných a informačných službách *Kapitola I - Samoregulačné organizácie*

1. Členské štáty by mali podporovať zakladanie organizácií, ktoré reprezentujú aktérov internetu , napríklad poskytovateľov internetových služieb, poskytovateľov obsahov a používateľov.
2. Členské štáty by mali podporovať také organizácie, ktoré na vytvorenie regulačných mechanizmov v rámci ich pôsobnosti využijú vytvorenie kódexov správania a monitoring dodržiavania týchto kódexov.
3. Členské štáty by mali podporiť také organizácie v oblasti médií, ktoré majú vlastné samoregulačné normy, aby ich používali tak, ako je to možné v nových komunikačných a informačných službách.
4. Členské štáty by mali podporovať organizácie, aby sa zúčastňovali na príslušných legislatívnych procesoch, napríklad formou konzultácií, verejných vypočutí a odborných stanovísk, ako aj pri zavádzaní príslušných noriem, zvlášť monitorovaním súladu s tými

normami.

5. Členské štáty by mali podporovať širokú európsku a medzinárodnú spoluprácu medzi takými organizáciami.

Časť II - Obsahové deskriptory

6. Členské štáty by mali podporovať definovanie zostavy deskriptorov obsahu, a to na najširšej možnej geografickej báze a v spolupráci s organizáciami uvedenými v časti I. definovať tie, ktoré by mohli zabezpečiť neutrálne označenie obsahu a umožniť tak používateľom, aby si vytvorili vlastný úsudok o tomto obsahu.

7. Takéto deskriptory obsahu by mohli napríklad označovať násilné a pornografické obsahy, rovnako ako obsahy, v ktorých sa propaguje fajčenie alebo konzumácia alkoholu, hazardné hry a obsahy, ktoré umožňujú nekontrolovateľný a anonymný kontakt medzi maloletými a dospelými.

8. Poskytovatelia obsahu by mali byť podporovaní v tom, aby takéto deskriptory obsahu používali, s cieľom umožniť používateľom identifikovať a filtrovať takýto obsah, bez ohľadu na jeho pôvod.

Časť III. Prostriedky voľby obsahu

9. Členské štáty by mali podporovať rozvoj širokej škály prostriedkov na vyhľadávanie a filtrovanie, ktoré by umožnili užívateľom vyberať si obsah na základe deskriptorov.

10. Užívatelia by mali používať filtrovanie obsahov na základe dobrovoľnosti.

11. Členské štáty by mali podporovať, aby poskytovatelia obsahu a poskytovatelia služieb používali prostriedky podmieneného prístupu k obsahom, ktoré môžu byť škodlivé pre maloletých, ako je napríklad systém overenia veku, osobné identifikačné číslo, heslá, zakódovanie a odkódovanie alebo prístup prostredníctvom kariet s elektronickým kódom.

Časť IV - Systém sťažností na obsah

12. Členské štáty by mali podporovať vytvorenie systémov pre riešenie sťažností na obsahy, ako napríklad "horúce linky", ktoré prevádzkujú poskytovatelia internetových služieb, poskytovatelia obsahov, združenia užívateľov alebo iné inštitúcie. Takéto systémy sťažností by mali byť tam, kde je to potrebné na zabezpečenie adekvátnej reakcie na predpokladaný ilegálny obsah, rozšírené o horúce linky, ktoré zabezpečujú verejné inštitúcie.

13. Členské štáty by mali podporovať rozvoj spoločných minimálnych požiadaviek a praktík, týkajúcich sa systémov sťažností na obsah. Takéto požiadavky by mohli zahŕňať napríklad:

- ustanovenie o osobitnej permanentnej Web adrese;
- dostupnosť systému sťažností celých 24 hodín;
- ustanovenie o informovaní verejnosti o právne zodpovedných osobách a subjektoch, ktoré zabezpečujú systémy sťažností;
- ustanovenie o informovaní verejnosti o pravidlách a praktikách vo vzťahu k sťažnostiam na obsah, vrátane spolupráce s inštitúciami, ktoré zabezpečujú výkon práva v prípade predpokladaného ilegálneho obsahu ;
- ustanovenie o odpovediach užívateľom, týkajúcich sa vybavenia ich sťažností na obsah;
- ustanovenie o prepojeniach na iné systémy sťažností v zahraničí.

14. Členské štáty by mali na domácej úrovni stanoviť príslušný rámec spolupráce medzi orgánmi, ktoré majú riešiť sťažnosti na obsahy, a verejnými inštitúciami, v prípade predpokladaného ilegálneho obsahu. Pre tento účel by členské štáty mali definovať právnu zodpovednosť a kompetencie orgánov, ktoré zabezpečujú systém sťažností, pokiaľ ide o prístup, kopírovanie, sústreďovanie a postúpenie predpokladaného ilegálneho obsahu orgánom výkonu práva.

15. Členské štáty by mali posilniť širokú celoeurópsku a medzinárodnú spoluprácu orgánov zaoberajúcich sa sťažnosťami na obsahy.

16. Členské štáty by mali prijať všetky potrebné právne a administratívne opatrenia, pokiaľ ide o cezhraničnú spoluprácu medzi príslušnými inštitúciami uplatňovania práva, vo veci sťažností a prešetrovania predpokladaných ilegálnych obsahov zo zahraničia.

Časť V - Sprostredkovanie a arbitráž

17. Členské štáty by mali podporovať vytváranie dobrovoľných, nezávislých, transparentných, dostupných a efektívnych orgánov alebo postupov pre mimosúdne sprostredkovanie, rovnako ako mechanizmy pre arbitráž sporov, týkajúcich sa záležitostí obsahu.

18. Členské štáty by mali podporovať širokú spoluprácu na európskej a medzinárodnej úrovni medzi takýmito sprostredkovateľskými a arbitrážnymi subjektami, voľný prístup kohokoľvek k týmto sprostredkujúcim a arbitrážnym mechanizmom bez ohľadu na hranice, ako aj vzájomné poznanie a zavádzanie mimosúdnych postupov, dosiahnutých s ohľadom na národný *Ordre public (verejný poriadok)* a základné procedurálne zabezpečenie.

Časť VI - Informácie pre užívateľov a spoločenské vedomie

19. Členské štáty by mali podporovať rozvoj označovania kvality internetového obsahu, napríklad označovanie vládnych informácií, vzdelávacích obsahov a obsahu vhodného pre deti, aby sa umožnilo užívateľom takýto obsah spoznať alebo vyhľadať. Členské štáty by mali podporovať vedomie verejnosti a informácie o samoregulačných mechanizmoch, deskriptoroch obsahu, prostriedkoch filtrovania, prostriedkoch

obmedzenia prístupu, systémoch sťažností na obsahy a mimosúdnych a arbitrážnych postupoch.

Preklad: PhDr. Bobáková, Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu